

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum

Sida

Miljönämnden

2006-08-16

142

§ 75

Dnr 2006-331

Riktlinjer för antal toaletter vid serveringslokaler och uteserveringar i Linköpings kommun

ÄRENDE

När nya livsmedelsanläggningar med servering etableras eller när verksamheten ska ändras i tidigare godkända livsmedelsanläggningar saknas stöd i livsmedelslagstiftningen för hur många gästtoaletter som kan behövas. Inga andra riktlinjer finns för tillfället och detta försvårar handläggningen. För att underlätta handläggningen kan miljönämnden ta beslut om riktlinjer för antal toaletter i serveringslokaler. Riktlinjer och förslag på hur toalettplatser kan fördelas kan därefter lämnas till verksamhetsinnehavare och läggas ut på miljökontorets hemsida.

Det är med stöd av miljöbalken (1998:808) och förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (1998:899) som krav kan ställas på toaletter i serveringslokaler. I 35 § står ”Det skall finnas tillräckligt med toaletter i eller i anslutning till byggnader där människor vistas under en längre tid av dygnet”. Vad som menas med tillräckligt antal finns det ingen ytterligare information om.

I ärendet föreligger förslag till riktlinjer för antal toaletter vid serveringslokaler och uteserveringar upprättat av miljökontoret.

LAGAR OCH FÖRESKRIFTER

I 35 § förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd står ”Det skall finnas tillräckligt med toaletter i eller i anslutning till byggnader där människor vistas under en längre tid av dygnet”. Vad som menas med tillräckligt antal finns det ingen ytterligare information om. Verksamhetens art bör utgöra underlag för bedömningen.

Även miljöbalkens allmänna hänsynsregler m m kan anses stödja kravet på toaletter. I 2 kap 3 § står: ”Alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd skall utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Dessa försiktighetsmått skall vidtas så snart det finns skäl att anta att en verksamhet eller åtgärd skall medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön”. Med olägenhet för människors hälsa avses störning som enligt medicinsk eller hygienisk bedömning kan påverka hälsan menligt och som inte är ringa eller helt tillfällig enligt miljöbalken 9 kap 3 §.

BAKGRUND

Ärendet har tidigare behandlats av miljönämnden den 25 januari 2006, § 11, då det återremitterades till miljökontoret för ytterligare bearbetning av förslaget till riktlinjer.

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum

Sida

Miljönämnden

2006-08-16

143

I Linköping finns i dag ett stort antal serveringslokaler och många av dem har också serveringstillstånd för alkoholhaltiga drycker. Alkohol liksom en del annat är känt att vara urindrivande. Öl konsumeras ofta i stora volymer.

När nya lokaler ska godkännas, då verksamhet ändras eller utökas behöver krav på gästtoaletter och deras antal ingå för att olägenhet senare inte skall uppstå. Stöd saknas dock i livsmedelslagstiftningen för hur många gästtoaletter som kan behövas. Inga andra riktlinjer finns för tillfället och detta försvårar handläggningen. För att underlätta handläggningen kan miljönämnden ta beslut om riktlinjer för antal toaletter i serveringslokaler.

Riktlinjer och förslag på hur toalettplatser kan fördelas, kan därefter lämnas till verksamhetsinnehavare och läggas ut på miljökontorets hemsida.

MILJÖKONTORETS BEDÖMNING

En inventering av antal toaletter på befintliga serveringar har gjorts och majoriteten av serveringarna har fallit inom de riktlinjer som här föreslås. Inventeringarna har främst skett dagtid, då många gäster är lunchgäster, då oftast ingen alkohol-utskänkning sker och behovet av toaletter på serveringarna är lägre. Det finns dock lokaler som på kvällstid har för få gästtoaletter i förhållande till sin verksamhet och sitt gästantal och där det därför kan bli köer till toaletterna. För några av gästerna är toalettköer en olägenhet. Verksamhetsutövaren säger dock sällan att det utgör något problem. För dem kan det möjligen medföra att en gäst som har haft besvär av förhållandet inte återkommer till lokalen. Ett annat problem som kan uppstå är att gästerna i toalettkön lämnar lokalen för att uträtta sina behov utomhus. En toalettkö kan också skapa irritation och bidra till bråk.

Kontakt har tagits med angränsande kommuner och ett antal kommuner av Linköpings storlek och större. Norrköping är den enda kommunen, bland dessa, där nämnden har tagit en form av riktlinjer. Deras beslut, det som avser gäster i serveringslokaler, kräver att det ska finnas ”minst en särskild toalett för gäster i eller i nära anslutning till lokalen”. Mariestads kommun har en ”vägledning för antal toaletter för serveringar etc.” på sin hemsida. Den kan användas av verksamhetsutövare inom den kommunen men fungerar också som hjälpmedel för många andra som i dag inte har några riktlinjer att tillgå. Denna vägledning grundar sig på ett gammalt dokument från Kungliga Medicinalstyrelsen.

Riktlinjer för antal gästtoaletter i serveringslokaler är ett hjälpmedel vilket innebär att en verksamhet som bedöms som mer omfattande kan kräva fler toaletter än vad som anges och en verksamhet som är mindre omfattande, kan kräva färre gästtoaletter. En restaurang med låg alkoholservice kan i bedömningen närma sig riktlinjerna för kafé och serveringslokaler utan alkoholservice.

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum

Sida

Miljönämnden

2006-08-16

144

BESLUT

Miljönämnden beslutar med stöd av 2 kap 3 § miljöbalken (1998:808) och förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd 35 § (1998:899)

att anta följande riktlinjer för antal toalettplatser för gäster i serveringslokaler,

att riktlinjerna ska användas vid nyetableringar och ändrad verksamhet och ha som mål att uppfyllas inom tio år vid all serveringsverksamhet samt

att när en verksamhet serverat mat eller dryck ska minst en gästtoalett finnas.

Till serveringslokaler ska följande antal toalettplatser finnas, i form av toaletter och en del eventuellt som urinoarer:

Riktlinjer, minimikrav för antal toalettplatser i serveringslokaler utan alkohol

Kafé- och restaurangverksamhet utan alkoholservice

Gäster	Antal toalettplatser
1 - 50	1
51 - 100	2
101 - 150	3
151 - 200	4
201 - 250	5
251 - 300	6
301 - 350	7
351 - 400	8
401 - 450	9
451 - 500	10

Riktlinjer, minimikrav för antal toalettplatser i serveringslokaler med alkohol

Pub- och restaurangverksamhet med alkoholservice

Gäster	Antal toalettplatser
1 - 15	1
16 - 25	2
26 - 50	3
51 - 80	4
81 - 110	6
111 - 150	7
151 - 200	8
201 - 250	9
251 - 300	10
301 - 350	12
351 - 400	13
401 - 450	14
451 - 500	15

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum

Sida

Miljönämnden

2006-08-16

145

För serveringar som huvudsakligen serverar mat medan alkohol serveras i liten omfattning, kan antalet toalettplatser minskas. Butiker och kiosker med hämtmat bedöms inte som serveringar och kan sommartid ha upp till fyra sittplatser utomhus utan att ha gästtoalett.

- Utöver dessa toaletter ska det finnas toaletter för personalen och då speciella för dem som hanterar livsmedel.

Förslag på hur toalettplatser kan fördelas

Kaféverksamhet och restaurangverksamhet utan alkoholservice

Gäster	Damtoaletter	Herrtoaletter	Plats vid urinoar	Gem. toalett	Alt. Gem. toalett
1 - 50				1	1
51 - 100	1	1			2
101 - 150	1	1	1		3
151 - 200	2	1	1		4
201 - 250	2	1	2		5
251 - 300	2	2	2		6
301 - 350	3	2	2		7
351 - 400	3	2	3		8
401 - 450	4	2	3		9
451 - 500	5	2	3		10

Pub- och restaurangverksamhet med alkoholservice

Gäster	Damtoaletter	Herrtoaletter	Plats vid urinoar	Gem. toalett	Alt. Gem. toalett
1 - 15				1	1
16 - 25	1	1			2
26 - 50	2	1			3
51 - 80	2	1	1		4
81 - 110	3	1	2		6
111 - 150	3	1	3		7
151 - 200	4	1	3		8
201 - 250	4	2	3		9
251 - 300	5	2	3		10
301 - 350	5	3	4		12
351 - 400	6	3	4		13
401 - 450	6	3	5		14
451 - 500	7	3	5		15

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------